

De Val van de Hegemoon: Hoe een Uitgeput Amerika zijn Imperium Verliest

Door Frank , 5 augustus 2026

De Val van de Hegemoon: Hoe een Uitgeput Amerika zijn Imperium Verliest

Terwijl Brussel debatteert over procentpunten en technologische soevereiniteit, brokkelt de fundering van het trans-Atlantische bondgenootschap in ijltempo af. In een vernietigend interview met Nima Alkhorshid schildert [kolonel Larry Wilkerson](#), voormalig stafchef van Colin Powell, een beeld van een Amerika dat niet langer de middelen heeft om zijn imperiale ambities waar te maken. De vraag is niet of de hegemonie voorbij is, maar hoe snel de Europese vazalstaten dit onder ogen zullen zien.

Door Frank Dumon

De Catch-22 van een Leeggelopen Arsenaal

In de wereld van de militaire strategie bestaat er een ongeschreven wet: je kunt geen oorlog winnen met woorden, alleen met materieel. En op dat vlak bevindt de Verenigde Staten zich in een existentiële crisis die het Pentagon zelf nauwelijks durft toe te geven. Jarenlange interventies in het Midden-Oosten, de eindeloze steun aan Oekraïne, en de escalerende spanningen met Iran hebben de Amerikaanse

munitievoorraden tot op het bot uitgehold.

[Kolonel Larry Wilkerson](#), een man die decennialang in de hoogste regionen van de Amerikaanse buitenlandse politiek opereerde, verwoordt het in zijn gesprek met Alkhorshid zonder omwegen: de Amerikaanse generaals "weten niet meer wat aanvangen" [[1]]. Het is een opmerkelijke bekentenis voor een militair apparaat dat zichzelf decennialang presenteerde als de onbetwiste wereldpolitie. De Amerikaanse strijdkrachten bevinden zich in wat men in de literatuur een Catch-22 noemt: ze kunnen hun imperiale verplichtingen niet nakomen met het materieel dat ze nog hebben, maar politieke loyaliteiten en gezichtsverlies verbieden hen om strategisch te capituleren of zich terug te trekken.

De cijfers zijn verontrustend. Precisiegeleide munitie, de ruggengraat van moderne oorlogsvoering, kost honderdduizenden tot miljoenen euro's per eenheid. Wanneer een conflict escaleert – zoals momenteel het geval is in het Midden-Oosten – worden deze voorraden in een tempo verbrand dat de industriële capaciteit van de Verenigde Staten simpelweg niet kan bijbenen. De Amerikaanse defensie-industrie, ooit het kloppende hart van de westerse oorlogsmachine, kampt met structurele capaciteitsproblemen, tekorten aan gespecialiseerd personeel, en een productieketen die steeds kwetsbaarder wordt voor verstoringen.

De Ontkenning in het Witte Huis

Wat deze materiële uitputting nog gevaarlijker maakt, is het gebrek aan realiteitszin in de hoogste politieke echelons. Wilkerson wijst naar een leiderschap dat de fysieke limieten van Amerikaanse macht negeert en zich vastklampt aan de illusie van absolute suprematie. Hij beschrijft een situatie waarin de president – in zijn analyse belichaamd door een dementerende Trump – niet beseft dat zijn wapenvoorraden uitgeput zijn en dat hij zich in een onhoudbare positie heeft gemanoeuvreed.

Dit is geen nieuwe dynamiek in de Amerikaanse geschiedenis. Een imperium heeft de neiging om zijn eigen verval te ontkennen tot het te laat is. Het Britse Rijk bleef na de Tweede Wereldoorlog decennialang doen alsof het nog steeds een wereldmacht was, terwijl de economische en militaire realiteit allang een ander verhaal vertelde. De Verenigde Staten bevindt zich nu in een vergelijkbare fase: de retoriek van onverzettelijkheid maskeert een fundamentele strategische uitputting.

De Amerikaanse generaals, zo stelt Wilkerson, zitten gevangen in deze paradox. Ze weten dat ze de oorlog niet kunnen winnen met de middelen die ze hebben,

maar ze kunnen dit niet openlijk toegeven zonder hun carrière te riskeren of de politieke orde te ondermijnen. Het resultaat is een militaire strategie die draait op bluff, lege magazijnen, en een fundamenteel onbegrip van de nieuwe multipolaire realiteit.

De Vernietiging van het Israëlijsche Project

Deze materiële uitputting heeft de meest dramatische gevolgen in

het Midden-Oosten, en meer specifiek in Israël. Wilkerson voorspelt in zijn interview onomwonden dat het Israëlijsche gedeelte van Palestina vernietigd zal worden. Het is een voorspelling die in westerse mainstream media als blasfemie zou worden afgedaan, maar die voortvloeit uit een kille militaire calculatie.

De mythe dat luchtoverwicht en geavanceerde technologie een bezetting voor eeuwig in stand kunnen houden, is gebroken. Israël heeft jarenlang vertrouwd op Amerikaanse militaire steun, van de Iron Doms tot geavanceerde straaljagers en precisiegeleide munitie. Maar wanneer de Amerikaanse bevoorradingslijnen onder druk komen te staan – door een combinatie van eigen oorlogen, logistieke uitdagingen, en politieke prioriteiten – staat Israël er alleen voor.

De regionale tegenstanders van Israël, met name Iran, hebben deze kwetsbaarheid haarfijn begrepen. Ze voeren geen conventionele oorlog die Israëls technologische superioriteit zou benadrukken, maar een uitputtingsoorlog die precies die zwakke plekken raakt. Drone-zwermen, asymmetrische aanvallen, en het bestoken van Amerikaanse bases en bevoorradingslijnen in de regio: het zijn allemaal tactieken die de logistieke keten van de Israëlijsch-Amerikaanse alliantie ondermijnen.

Wilkerson wijst erop dat Israël "geen uitweg meer heeft". De opties zijn beperkt: ofwel escaleert het conflict tot een nucleaire confrontatie die de hele regio in vlammen zou zetten, ofwel accepteert Israël een strategische nederlaag die het einde van het zionistische project zou betekenen. Beide scenario's zijn catastrofaal, niet alleen voor Israël zelf, maar voor de hele westerse aanwezigheid in het Midden-Oosten.

De Ineenstorting van de Amerikaanse Logistiek

Wat veel analisten over het hoofd zien, is dat moderne oorlogsvoering in de eerste plaats een logistieke onderneming is. Je kunt de beste straaljagers en de slimste algoritmes hebben, maar als je geen munitie, brandstof en reserveonderdelen naar het front kunt krijgen, ben je machteloos. En precies op dat vlak vertoont het Amerikaanse systeem diepe scheuren.

De Amerikaanse marine, ooit het onbetwiste heerser over 's werelds oceanen, kampt met structurele problemen. Schepen liggen maandenlang in dok voor onderhoud, bemanningen zijn overwerkt, en de capaciteit om gelijktijdig meerdere conflicten te ondersteunen is ernstig aangetast. Wanneer Wilkerson spreekt over Amerikaanse destroyers die "geteisterd" worden door Iraanse aanvallen, verwijst hij niet alleen naar de fysieke schade, maar naar de psychologische schok die door het hele militaire apparaat gaat: de onoverwinnelijkheid is voorbij.

De luchtmacht, de ruggengraat van Amerikaanse machtprojectie, kampt met vergelijkbare problemen. Tankvliegtuigen, essentieel voor het in de lucht houden van gevechtsvliegtuigen boven verre oorlogsgebieden, zijn schaars en overbelast. De industriële basis die deze vliegtuigen onderhoudt en vervangt, is gekrompen tot een fractie van wat ze tijdens de Koude Oorlog was. Het resultaat is een luchtmacht die indrukwekkend oogt op papier, maar die in de praktijk nauwelijks in staat is om langdurige operaties vol te houden.

De Blinde Vazal: Europa's Strategische Fout

En dan is er Europa. Terwijl de Amerikaanse hegemonie voor onze ogen uiteenvalt, blijven Europese leiders doen alsof er niets aan de hand is. Ze verhogen hun defensiebudgetten, kopen Amerikaanse wapensystemen, en integreren hun militaire structuren steeds dieper in de NAVO. Het is een strategie die gebaseerd is op een fundamentele misvatting: dat Amerikaanse macht oneindig is.

[Alex Karp](#): "In 2025, his net worth exceeded \$18 billion, making him among the wealthiest 200 people in the world as reported by [Forbes](#) and the [Bloomberg](#)

[Billionaires Index](#), and [Time](#) magazine named him on the Time 100 list of the world's most influential people of that year".

De waarheid is dat Europa zich heeft vastgeketend aan een zinkend schip. De miljarden die worden geïnvesteerd in Amerikaanse defensiecontracten, in Palantir-software, in NAVO-infrastructuren, zijn investeringen in een systeem dat zijn eigen nederlaag niet kan voorkomen. Wanneer de Amerikaanse bevoorradingslijnen wegvallen, wanneer Washington besluit dat Europa niet langer prioriteit heeft, wanneer de logistieke ruggengraat van het imperium breekt, staat Europa er alleen voor – met een leger dat afhankelijk is van Amerikaanse technologie, Amerikaanse munitie, en Amerikaanse inlichtingen.

Dit is de strategische misdaad van onze tijd. Terwijl we debatteren over procentpunten van het bbp en bureaucratische normen, bouwen we een defensie-apparaat dat structureel afhankelijk is van een mogendheid die haar eigen grenzen heeft bereikt. Het is alsof je je huis verzekert bij een bedrijf dat op de rand van faillissement staat: de polis ziet er goed uit, maar wanneer je hem nodig hebt, is er niemand die uitbetaalt.

De Historische Parallellen

Wie de geschiedenis bestudeert, ziet dat imperia zelden plotsklaps instorten. Het is een proces van geleidelijke erosie, gevolgd door een plotselinge, catastrofale ineenstorting. Het Romeinse Rijk bleef decennialang doen alsof het de wereld beheerste, terwijl de grenzen al lang onhoudbaar waren geworden. Het Britse Rijk bleef na de Tweede Wereldoorlog nog jarenlang imperiale pretenties koesteren, terwijl de economische en militaire realiteit allang een ander verhaal vertelde.

De Verenigde Staten bevindt zich nu in een vergelijkbare fase. De retoriek van onverzettelijkheid maskeert een fundamentele strategische uitputting. De NAVO-bondgenoten, die decennialang hebben vertrouwd op de Amerikaanse veiligheidsparaplu, staan voor de pijnlijke keuze: blijven geloven in een illusie, of zich voorbereiden op een wereld zonder Amerikaanse bescherming.

Wilkerson's analyse is geen doemdenken, maar een kille calculatie van logistieke en strategische limieten. Het tijdperk van Amerikaanse hegemonie loopt op zijn laatste benen. De vraag is niet of dit zal gebeuren, maar wanneer – en of Europa tegen die

tijd voldoende autonomie heeft opgebouwd om op eigen benen te staan.

Conclusie: De Ontwaking Komt

De voorspellingen van Wilkerson zijn geen abstracte geopolitieke speculaties, maar een waarschuwing die gebaseerd is op decennialange ervaring in de hoogste regionen van de Amerikaanse macht. Wanneer een insider als hij zegt dat het imperium uitgeput is, dat de generaals niet meer weten wat aanvangen, en dat Israël vernietigd zal worden, dan is het tijd om te luisteren.

Voor Europa betekent dit een fundamentele heroriëntatie. We kunnen niet langer onze veiligheid uitbesteden aan een mogendheid die haar eigen grenzen heeft bereikt. We moeten investeren in eigen capaciteiten, eigen technologie, eigen logistiek. Niet omdat we anti-Amerikaans zijn, maar omdat de realiteit ons daartoe dwingt.

De vraag is of we deze les tijdig zullen leren, of dat we – zoals zoveel vazalstaten voor ons – pas zullen ontwaken wanneer het te laat is. De geschiedenis leert ons dat imperia vallen, en dat degenen die te lang op hun bescherming hebben vertrouwd, de hardste klappen krijgen. Het is tijd om wakker te worden.

De Europese Illusie: Palantir, de NAVO en de Prijs van Blinde Loyaliteit

Nu we in onze vorig artikels hebben vastgesteld dat de Amerikaanse militaire en logistieke ruggengraat aan het breken is, rijst de prangende vraag: waarom blijft Europa zich vastketenen aan hun digitale en fysieke infrastructuur? De miljardencontracten met Palantir, de diepe integratie in NAVO-structuren, en de retoriek over 'digitale soevereiniteit' maskeren een fundamentele strategische fout: we bouwen onze veiligheid op de fundering van een instortend imperium.

De NAVO-Paradox: Veiligheid Uitbesteden aan een Falende Mogendheid

De Noord-Atlantische Verdragsorganisatie werd opgericht in 1949 met een helder doel: Europa beschermen tegen de Sovjet-Unie door middel van een Amerikaanse veiligheidsgarantie. Decennialang werkte dit systeem. Europese landen konden hun

defensiebudgetten laag houden, terwijl Washington de zware last droeg. Het was een comfortabele deal: Europa kreeg veiligheid, Amerika kreeg invloed. Maar deze deal was gebaseerd op een impliciete aanname: dat Amerika oneindig machtig was. Dat aanname is nu achterhaald. Zoals we in deel 1 van dit tweeluik hebben aangetoond, bevindt de Verenigde Staten zich in een staat van strategische uitputting. De munitievoorraden zijn uitgeput, de logistieke capaciteit is overbelast, en de politieke wil om Europese belangen te verdedigen brokkelt af.

Toch blijven Europese leiders doen alsof er niets aan de hand is. Ze verhogen hun defensiebudgetten naar de onhaalbare NAVO-norm van 5% van het bbp, kopen Amerikaanse wapensystemen, en integreren hun militaire structuren steeds dieper in de alliantie. Het is een strategie die gebaseerd is op wishful thinking: de hoop dat Amerika zijn imperiale rol zal blijven spelen, ook al heeft het de middelen niet meer. De NAVO-paradox is dat we ons vastketenen aan een systeem dat zijn eigen nederlaag niet kan voorkomen. Wanneer de Amerikaanse bevoorradingslijnen wegvallen, wanneer Washington besluit dat Europa niet langer prioriteit heeft, wanneer de logistieke ruggengraat van het imperium breekt, staat Europa er alleen voor – met een leger dat afhankelijk is van Amerikaanse technologie, Amerikaanse munitie, en Amerikaanse inlichtingen.

Palantir en de Digitale Vendor Lock-in

De afhankelijkheid van Amerika is niet alleen fysiek, maar ook digitaal. In maart 2025 sloot de NAVO een contract met het Amerikaanse data-analysebedrijf Palantir voor het zogenaamde Maven Smart System, een AI-platform dat bedoeld is om inlichtingen te verwerken, targetting te versnellen en besluitvorming te verbeteren. De deal werd in slechts zes maanden afgerond, een recordtempo voor de alliantie. Admiraal Pierre Vandier, NAVO's Supreme Allied Commander Transformation, (ze houden van bombastische namen) verdedigde de aankoop als pragmatisch: "Zij zeiden: we nemen iets van de plank dat de Verenigde Staten al gebruikten." Het was de snelste oplossing, niet de strategisch meest verantwoorde. Maar Vandier waarschuwde tegelijk voor de risico's: "Zolang ik weet, is er vandaag geen echte concurrent voor Palantir."

Dit is een verontrustende bekentenis. Het betekent dat de NAVO – en bij uitbreiding de Europese veiligheid – voor een kernfunctie van moderne oorlogsvoering afhankelijk is van één enkel bedrijf, gevestigd in één enkel land, onderhevig aan de wetgeving en politieke prioriteiten van dat land. Het systeem is geïnstalleerd in Brunssum (Nederland) en SHAPE (België), maar de datastromen, de algoritmes, de updates en de onderhoudscontracten lopen via Amerikaanse servers en Amerikaanse

ingenieurs. Dit creëert wat men in de technologiewereld een vendor lock-in noemt: wanneer een organisatie eenmaal een ingrijpend softwaresysteem heeft geïmplementeerd, is overstappen naar een concurrent uiterst moeilijk, tijdrovend en duur. Het bedrijf dat het systeem levert, bezit immers de kennis over welke data het meest waardevol is en hoe de algoritmes precies zijn afgesteld. De NAVO benadrukt dat het contract geen exclusiviteit inhoudt en dat er geen technische lock-in is, maar in de praktijk is het loswrikken van zo'n diep geïntegreerd systeem allesbehalve triviaal.

De Illusie van Digitale Soevereiniteit

Zie mijn artikels op <https://jakobijn.be/nl/AI-Open-Source>

In Brussel, Berlijn en Parijs is de roep om 'digitale soevereiniteit' de laatste jaren uitgegroeid tot een van de meest gebruikte buzzwords. Het idee is eenvoudig: Europa moet de controle houden over zijn eigen data, infrastructuur en technologie, zonder zich over te leveren aan de grillen van buitenlandse mogendheden of monopolisten uit Silicon Valley. Maar wie de retoriek van Europese autonomie afpelt, stuit op een weerbarstige realiteit. Het creëren van een volwaardig Europees alternatief voor Amerikaanse technologie is geen kwestie van simpelweg een vinkje zetten, maar een titanengevecht op drie fronten: politiek, technisch en economisch.

De eerste en misschien wel grootste hindernis is politiek van aard. Europa is geen monolithische staat, maar een lappendeken van 27 lidstaten met elk hun eigen veiligheidsbelangen en technologische voorkeuren. Waar landen als Frankrijk traditioneel hameren op strategische autonomie en het beschermen van de Europese defensie-industrie, kijken veel Oost-Europese lidstaten liever naar Washington voor hun veiligheidsgaranties. Voor hen is Amerikaanse technologie geen 'bedreiging' voor hun soevereiniteit, maar een noodzakelijke verzekering tegen externe dreigingen.

Op technisch vlak is de Europese achterstand structureel en beslaat de hele technologische keten. De ruggengraat van moderne data-analyse is cloudcomputing, en deze markt wordt wereldwijd gedomineerd door de Amerikaanse 'hyperscalers' (Amazon AWS, Microsoft Azure, Google Cloud). Europa mist de schaal en de gigantische datacenters om op dit niveau te concurreren.

Zonder soevereine cloud is soevereine AI een illusie.

Op economisch vlak maken de uitdagingen de overstap naar Europese alternatieven tot een enorm financieel risico voor de belastingbetaler. Wanneer een inlichtingendienst of legeronderdeel eenmaal is ingericht op de software van een Amerikaanse gigant, zijn de overstapkosten astronomisch. Het vereist het omscholen van duizenden medewerkers, het migreren van gigantische, geclassificeerde databases en het volledig herinrichten van operationele processen. Dit is niet alleen duur, maar in tijden van oorlog of terreurdreiging ook operationeel onverantwoord.

De Maatschappelijke Rekening: Kanonnen versus Boter

De toegenomen defensie-uitgaven staan niet op zichzelf; ze concurreren direct met andere publieke sectoren. In tijden van koopkrachtverlies, een vergrijzende bevolking, en een aanhoudende druk op de zorg, het onderwijs en de sociale huisvesting, vraagt de burger zich terecht af wat de opportuniteitskosten zijn van deze miljardeninvesteringen. Elke euro die naar een langlopend defensiecontract gaat, is een euro die niet kan worden geïnvesteerd in armoedebestrijding, hernieuwbare energie of infrastructuur.

Critici wijzen erop dat de 'oorlogseconomie' en de winsten van de defensie-industrie vaak ten koste gaan van de koopkracht van de werkende bevolking. De vraag "wie betaalt de rekening?" is daarom niet louter een boekhoudkundige kwestie, maar een diepe maatschappelijke vraag over de prioriteiten van een samenleving. De afkeer die soms ontstaat jegens de excentrieke CEO's van deze tech-bedrijven en hun onmisbare rol in omstreden internationale operaties (zoals razzia's of militaire acties in het Midden-Oosten), voedt het gevoel dat de morele en financiële last oneerlijk wordt verdeeld.

Palantir publiceerde onlangs een manifest waarin het betoogt dat vrije en democratische samenlevingen "harde macht" nodig hebben om te overleven. Het bedrijf speelt een onmisbare rol in operaties van het Israëlische leger en in de omstreden razzia's van de Amerikaanse immigratiedienst ICE. Wanneer een bedrijf met een dergelijke ideologische lading de kerninfrastructuur van Europese veiligheid levert, rijst de vraag of de waarden van dat bedrijf verenigbaar zijn met de rechtsstatelijke principes die Europa zegt te verdedigen.

De Zoektocht naar Alternatieven: Lichtpuntjes of Wishful Thinking?

Er zijn voorzichtig positieve signalen. Het Franse ChapsVision won recent het contract van de Duitse binnenlandse inlichtingendienst. Het Franse datasysteem Artemis trekt interesse vanuit België, Duitsland, Luxemburg, Nederland, Roemenië en Canada. Frankrijk en Duitsland kondigden een gezamenlijke "soevereine digitale ruggengraat" aan.

Maar technologie-experts waarschuwen dat deze initiatieven nog jaren verwijderd zijn van de operationele volwassenheid van Palantir. De Spaanse premier Sánchez gaf opdracht aan staatsbedrijven om geen nieuwe Palantir-contracten meer af te sluiten. Duitsland en Frankrijk stappen over naar ChapsVision. Nederland wil binnen twee jaar een Europees alternatief. Maar de realiteit is weerbarstig. Technologie-expert Paul Verhagen (HCSS) stelt daarom een radicale economische maatregel voor: een heffing op Europese organisaties die op Amerikaanse technologie draaien terwijl er Europese alternatieven bestaan. Zo'n maatregel zou de markt kunnen sturen, maar vereist een politieke moed die veel regeringen momenteel missen, uit angst voor de hogere kosten en de complexe implementatie op de korte termijn.

Het Geopolitieke Risico: Wat als Washington de Kraan Dichtdraait?

De afhankelijkheid van Amerikaanse technologie was altijd al een theoretisch risico, maar de politieke realiteit van de laatste jaren heeft dat risico tastbaar gemaakt. De dreigementen van de Trump-administratie, de retoriek over de annexatie van Groenland, de druk op NAVO-bondgenoten die niet meewerkten aan Amerikaanse militaire operaties, en de openlijke twijfel over de vraag of Washington het NAVO-verdrag nog wil respecteren: het zijn allemaal signalen dat de Amerikaanse veiligheidsgarantie niet langer vanzelfsprekend is. Als de Amerikaanse president besluit dat een Europees land zijn politieke steun niet verdient, kan de toegang tot cruciale militaire software dan worden gebruikt als drukmiddel? Kan Washington beslissen dat Palantir zijn diensten aan een specifieke Europese inlichtingendienst opschort? Zolang de code, de servers en de onderhoudscontracten in Amerikaanse handen liggen, is het antwoord op die vragen onzeker. En in de wereld van defensie en inlichtingen is onzekerheid synoniem voor kwetsbaarheid.

Conclusie: De Klok Tikt

De strategische afhankelijkheid van Europa en de NAVO van Amerikaanse technologiebedrijven is geen abstract geopolitiek debat. Het is een dagelijkse operationele realiteit die de kern raakt van wat soevereiniteit betekent: het vermogen om zelf te beslissen over je eigen veiligheid, je eigen data, en je eigen toekomst. Europa staat voor een keuze. Ofwel accepteert het dat zijn veiligheid structureel verankerd blijft in de beslissingen van een ander continent, met alle risico's van dien. Ofwel maakt het de pijnlijke, dure en tijdrovende investeringen die nodig zijn om een eigen technologische basis op te bouwen.

De NAVO-aankoop bij Palantir was pragmatisch, snel en functioneel. Maar het was ook een signaal: Europa kan het vandaag niet alleen. De vraag is niet óf Europa die afhankelijkheid moet doorbreken, maar of het de politieke wil, het geduld en het geld heeft om dat daadwerkelijk te doen – voordat de geopolitieke realiteit het continent dwingt om zonder Amerikaanse steun te opereren. Zolang Europa er niet in slaagt om een verenigd, competitief en ethisch verantwoord technologisch alternatief te bouwen, zal de bevolking de rekening blijven gepresenteerd krijgen – zowel in de vorm van gemiste sociale investeringen als in het verlies van strategische autonomie. Een open, kritisch en eerlijk debat over deze miljardenstromen is daarom geen luxe, maar een absolute noodzaak voor elke moderne democratie.

De klok tikt. En dit keer is er geen Amerikaanse cavalerie die ons komt redden.

Bronnen

Col. Larry Wilkerson: [Breaking: Yemen Strikes Saudi Airport – “Sensitive Target” Hit](#)

Jacques Baud: [Trump ou la diplomatie de la canonnière ? - Iran, Ukraine, Ceuta](#)